

Red: GROSSULARIALES
 Perodica: Grossulariaceae
 Rod: Ribes L.
 Vrsta: *Ribes nigrum* L. – crni ribiz

Morfološka obilježja

Višegodišnji, 1–2 m visoki grm dobro razvijenoga, do 60 cm dugog korijena. Grane i izdanci su uspravni, s izmjenično raspoređenim listovima. Kora je tamnosive boje. Listovi imaju duge i tanke peteljke, trokrapasti su, rjeđe peterokrapasti, 7–15 cm široki, na licu glatki, a na naličju neznatno dlakavi s brojnim sjedećim žlijezdama, koje izlučuju karakterističan miris.

Cvjetovi imaju kraće ili duže stapke, sa 1–2 mm dugim brakteolama, skupljeni su (8–16) u viseće grozdove. Pravilni su, pentamerni i dvospolni. Čaška se sastoji od 5 duguljastih, prema natrag svinutih, pri bazi sraslih zelenkastih lapova. Vjencić je zvonolik, sastavljen od 5 uspravnih, bjelkastih ili crvenkastih, sitnih latica. U cvijetu ima 5 prašnika. Tučkovi imaju kratke vratove i podrasle plodnice, sa 20–30 sjemenih zametaka. Plod je crna okrugla ili okruglasto eliptična tamnocrvena ili crna, mesnata i sočna boba promjera oko 12 mm, slatkasto-kisela okusa i vrlo aromatična.

Namjena

Crni ribiz je vrlo korisna voćna vrsta koja se uzgaja radi sočnih i mesnatih bobaa, vrlo bogatih vitaminom C, koje služe kao sirovina u prehrambenoj i farmaceutskoj industriji. Vrsta se razmnožava vegetativno, reznicama, ili generativno, sjemenom – za dobivanje novih sorti. Sadnice crnog ribiza sade se na razmak 2,5 x 3 m ili 1,5–2 m.

CRVENI RIBIZ

GROSSULARIALES

Grossulariaceae

Red:

Povrloca:

Red:

Vrsta:

Ribes rubrum L. (= *R. vulgare* Lam., *R. sylvaticum* (Lam.) Merr & Koch.) – crveni ribiz

Morfološka obilježja

Mali, 1–1,5 m visok grm dobro razvijenoga i razgranjenog korijena. Grane i izdanci grana su uspravni, valjkasti, s više izmjenično raspoređenih listova, bez trnova. Listovi rastu na manje-više dugim peteljka, trokrapasti su, tjede peterokrapasti, oko 7 cm dugi i 6 cm široki, srčoliki i gotovo goli.

Cvjetovi su na stapkama dužim od brakteja. Skupljeni su (10–20) u rahle, mlohave grozdove. Osi grozda su gole. Cvijet je pravilan, pentameran, dvospolan. Cvjetna loža (*receptaculum*) gotovo je ravna. Časka je zdjelčasta, lapovi okruglasto loptasti, na rubu goli. Vjenčić je žućkasto-zelen, a latice vrlo sitne. Tučak je jedan, s podraslom plodnicom i s mnogo sjemenih zametaka. Prašnika ima 5; antere su resičaste. Plod je crvena, okrugla, mesnata i sočna, kiselkasta i glatka bobica.

Namjena

Crveni ribiz se uzgaja radi jestivih i ukusnih plodova – bobica, koji se jedu svježi ili se preradiju (džem, sok itd.). Ta se voćna vrsta razmnožava vegetativno – reznicama, a generativno – sjemenom samo za selekcijske svrhe. Sadnice se sade na razmak 2,5–3 x 1–1,5 m.

